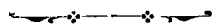

Պէնէվէնդէ կը գրէր վերջերս Մատրիտի Heraldicoին մէջ. « Թատրոնը պիտի ըլլայ բնմ մը, ամպիրոն մը, տաճար մը՝ ուր ժողովուրդը որ կը ճգնի և կ'աշխատի՝ պիտի սովորի ամենազեղեցիկ ճշմարտութիւններ՝ ամենէն զեղեցիկ ձեւերուն տակ: Չկարծէք որ նոյն իսկ յանդուգն ճշմարտութիւնը վտանգաւոր ըլլայ. ձգեցէք որ բարձր ժաման խօսի ամէն տեսակ ձգտումն, ամէն տեսակ բողոք. վասն զի եթէ փորձէք խեղդել զայն, պիտի պայթի ուժանակի մը նման: Եւ ո՞վ պիտի կարենայ խօսեցնել ժողովրդեան հոգին եթէ ոչ բանաստեղծին ձայնը »:

Նոյնպէս Պլասպոյ իպանէզ, Տիչէնդա և ուրիշներ կը ցուցնեն նոյն միտումը դէպ ի Ռամկավարութիւնը: Այսօր Պպանիոյ մէջ, այլ եւս չեն գրեր աւանդական ազնուականութեան ճշմար որ պարտք կը դնէ նախապաշարուններ և վերապահութիւններ ունենալու. գրիչները նորոգած են զգացումները, մեթոտները և բառարանը՝ խօսելու համար ամբողջ թրթռուն և անկեղծ հոգւոյն հետ:

La Revue (Ancienne Revue des Revues, 15 Մայիս Manuel Ugarte):

Թրգմ. ԱՍԳԵՏ

Պ Ի Ն Դ Ա Ր Ե Ա Յ

Պ Ի Ի Թ Ե Ա Ն Պ Ա Տ Զ Է Ն Վ Ե Ց Ե Ր Ո Ր Դ

ԲՍԵՆՈՎԱՐՍԵԱՏ ԱԿՐԱԳԱՆԴԱՏԻՈՑ

ԿԱՌՕՐ

Բագրատումիմ՝ իր ինքնագիր վարքիմ մէջ կ'ըսէ թէ Գինդարու ամբողջական թարգմանութիւն մ'ըրած է եղեր, արձակ՝ տուն առ տուն՝ մեր շարականներուն ողով: Բերայի մեծ հրդեհը՝ իր որդիշ կարծեւորագոյմ գործերուն հետ՝ աս ալ լաւ փած է իր բոցերով: Ներկայ տաղը՝ զոր ստացայ բարեկամէ մը՝ կը հրատարակեմ իւր մտոյշ այդ ամբողջական թարգմանութեամ, աւելցնելով մանաւաղ իմարհարարմ ալ: Սոյն տաղը զբարար թարգմանուած է մանաւ թովմ. Թերզեանէ և հրատարակուած Բագրատէպի հիմ պրակներուն մէջ (1856, էջ 166): Եւ այդ Թերզեանի թարգմանութիւնը յումարէմ ի՜նչ, այլ Յովսէփ Գորկի քահանայիմ խտալերէն ազատ թարգմանութեամ վրայէմ:

Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԵԱՆ

Ունկն դիք. զի անա զայազեղի Աստղիկան զանդ կամ զՃեղքհոսցն հերկեմք, ի պորտ անհզումառնէլ երկրին ի մեհնանն հասնայք, որ երչանկացն Էմմեննայց և գետայինն Ակրագանդեայ՝ նոյն և Քանկակրատեայ՝ պատաստ պահի երգոց զանն պիտաշարք ի բազմամերեր ասպողեհեան անտառին. զոր ոչ ձմեռնական անձրեռն հիւնախաղաց հրտեսայ, և հազնաղչւ ամպոյ ասկերատուն բռնակ, և ոչ հողմ գշեցէ յարս ծովո՝ համահաւաք կարկատակուտի բախեալ: Այլ երեսքն ի յոյս պայծառ՝ հօր քոսմ, Թրասիրոյշէ, և զարմիդ ասնասարակ՝ մանկանաւցոսաց բանիւք զբաշափառն կատարչաւ յարական ի կրիսեան հովիտն անտեմսցէ: Եւ քո յաղթակս բռնաւ հարեայ զմաննէ, կատարես զոռիդն պատուոյրան, զոր անդ ուրեմն երբեմն ի յերինն զՓիլիպիտայ որդին մեծագորին Պենիսաննի որքաջոյ պատմեն եղեալ թեշարիւր: Յաստառածոց՝ զվտոնեանն մանասեղ պաշտոն՝ զվեծաստոտ իշխանն փայլատուկանց և շանբից, իւրաց և մի բնաւ ի նմին պատուոյ զրկել զմեղացն ձակատագրեալ կեանս: Գոտա յատաղարոյն և Անտիրոսոս քաջ՝ զնոյն միտս յանձին բերեալ, որ ի վերայ հօրն կորեաւ, մարդախուշո զօրավարին Երովպացոց եղեալ դիւհակաց՝ Մեմնոնի: Չի զնեստորեան կասեմ ոտնակապէր ձին ի Պարիսի նետիցն խոցեալ, իսկ նա զհօր եխզակն կշտեր. և մեսենացի ծերոյն խոտիւնայ միտք աղաղակեաց առ որդին իար. և ընկնցեալն բարբառ՝ ոչ անկաւ ի զետին. զտեղի կայեալ անդէն այրն դիւցական՝ զեհաց մանաւաղն զհօրն փրկոյրիս, և զործ անաղին վճարեալ՝ բռնեցաւ յայս ետխանեց վեհագոյն ի պատանեակն լինել ծնորդստի ատաքինոս բնամբ: Այլ այդարիկ անցին, իսկ յայժմոտաւ և Թրասիրոյշո ինքնին առ հայրականն եհասարձակարանն, և առ հօրեղբայրն հոսց մաւ:

1. Տղան վրայ գրած է. Լուսապայծառ երեսօք:

2. Զեմ գիտեր թէ է՛նը բեւէ կ'ուզէ Բագրատունին այս արձակարանով. յունարէն է. πατρίδαν μάλιστα արձε στάδιον εἶδα, զոր Քրաստոցի կը Թարգմանէ & marché le mieux selon la règle paternelle, կամ & suivi si bien la ligne tracée par son père, ևս:

